

Міністерство освіти і науки України
Український державний університет залізничного транспорту

Факультет економічний
Кафедра фінансів, обліку і аудиту

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Назва освітнього компонента	ФІСКАЛЬНА ПОЛІТИКА
Код та назва спеціальності	D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
Назва освітньої програми	Фінанси, банківська справа та страхування
Рівень освіти	другий (магістр)
Форма навчання	Денна / заочна
Семестр	2
Кількість кредитів ЄКТС	6
Форма підсумкового контролю	залік
Розробник програми	Єрмоленко Олексій Анатолійович к.е.н., доцент доцент кафедри фінансів, обліку і аудиту

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Галузь знань: D2 «Бізнес, адміністрування та право»

Вибірковий: цикл професійної підготовки

Курс: 1 / Семестр: 2

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Єрмоленко Олексій Анатолійович канд. економ. наук, доцент

Профайл викладача - <https://kart.edu.ua/staff/iermolenko-oa>

Контактна інформація- yermolenko@kart.edu.ua

Час та аудиторія проведення занять: згідно розкладу – <http://rasp.kart.edu.ua>

Сторінка курсу в MOODLE - <https://do.kart.edu.ua/course/view.php?id=18569>

МЕТА І ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Метою ОК «Фіскальна політика» є формування у здобувачів вищої освіти системних знань про теоретичні засади, принципи, механізми та інструменти фіскальної політики держави, набуття практичних навичок аналізу впливу податково-бюджетних рішень на соціально-економічний розвиток країни, забезпечення макроекономічної стабільності, економічного зростання та фінансової безпеки держави, а також розвиток здатності обґрунтовувати й оцінювати ефективність заходів фіскальної політики в умовах сучасних економічних викликів та євроінтеграційних процесів.

Завдання освітнього компонента

- засвоїти теоретичні основи фіскальної політики та її місце в системі державного регулювання економіки;
- опанувати економічний зміст, функції та принципи формування податкової і бюджетної політики;
- дослідити інструменти дискреційної та автоматичної фіскальної політики, особливості їх застосування на різних фазах економічного циклу;
- сформулювати знання щодо механізмів формування доходів і видатків державного бюджету, бюджетного дефіциту та державного боргу;
- навчитися аналізувати вплив податкових і бюджетних рішень на економічне зростання, інвестиційну активність, зайнятість, інфляцію та добробут населення;
- набути навичок оцінювання ефективності фіскальної політики за допомогою сучасних макроекономічних показників та методів економічного аналізу;
- ознайомитися з особливостями реалізації фіскальної політики України в умовах воєнного стану, післявоєнного відновлення та європейської інтеграції;

- сформувати здатність використовувати законодавчо-нормативну базу України та міжнародний досвід при розробленні рекомендацій щодо вдосконалення фінансової політики;
- розвинути навички критичного мислення, прийняття управлінських рішень та прогнозування наслідків реалізації фінансових заходів;
- сформувати професійні компетентності щодо аналізу, планування та оцінювання результативності державної податково-бюджетної політики в сучасних умовах.

КОМПЕТЕНТНОСТІ І РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у професійній діяльності або у процесі навчання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог

Заплановані загальні компетентності (ЗК)

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК5. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК6. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК9. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК1. Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

СК3. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК6. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при розв'язанні складних задач і проблем у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК7. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК8. Здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку

Програмні результати навчання

ПР07. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності

ПР08. Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку та управляти ними.

ПР09. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

ПР13. Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.

ПЕРЕДУМОВИ (ПРЕРЕКВІЗИТИ)

Знання здобуті в процесі вивчення ОК за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти – «Фінанси», «Бюджетна система», «Статистика», «Економічна теорія», «Макроекономіка», «Мікроекономіка», «Гроші і кредит».

ПІСЛЯУМОВИ (ПОСТРЕКВІЗИТИ)

Вивчення ОК «Фіскальна політика» створює основу для засвоєння наступних освітніх компонент, зокрема: «Фінансовий моніторинг і комплаєнс».

ВІДПОВІДНІСТЬ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА ГЛОБАЛЬНИМ ЦІЛЯМ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ДО 2030 РОКУ

ОК «Фіскальна політика» спрямована на формування у здобувачів вищої освіти знань і компетентностей щодо розроблення, реалізації та оцінювання державної податково-бюджетної політики, яка є одним із ключових інструментів забезпечення сталого соціально-економічного розвитку. Зміст освітнього компоненту відповідає таким Глобальним цілям сталого розвитку ООН до 2030 року:

SDG 4 : [Якісна освіта] ОК сприяє формуванню у здобувачів знань щодо глобальних фінансових механізмів, міжнародних платіжних систем та інструментів валютного регулювання, що забезпечує розвиток ключових професійних та аналітичних компетентностей, необхідних для якісної освіти та ефективної професійної діяльності у міжнародному середовищі.

SDG 8 : [Гідна праця та економічне зростання] Зміст ОК охоплює теми міжнародного руху капіталів, інвестиційної діяльності, валютного регулювання та фінансової стабільності, що формує розуміння механізмів забезпечення економічного зростання та створення належних умов для розвитку підприємництва

SDG 9 : [Промисловість, інновації та інфраструктура] ОК акцентує увагу на сучасних фінансових технологіях, глобальних фінансових інфраструктурах, міжнародних розрахункових системах, що сприяє формуванню компетентностей у сфері інноваційного розвитку та підтримки фінансової інфраструктури.

SDG 16 : [Мир, справедливість та сильні інститути] ОК розкриває принципи прозорості та регулювання міжнародних фінансових потоків, зокрема норми запобігання відмиванню коштів (AML/CFT), забезпечення фінансової безпеки та відповідальної поведінки фінансових інститутів.

SDG 17 : [Партнерство заради сталого розвитку] Освітня компонента формує у здобувачів розуміння ролі міжнародних фінансових організацій, глобальної кооперації, міжнародної технічної та фінансової допомоги, що сприяє посиленню партнерств між державами та інституціями на шляху досягнення сталого розвитку.

Вивчення ОК «**Фіскальна політика**» забезпечує формування професійних компетентностей, необхідних для прийняття ефективних управлінських рішень у сфері державних фінансів, розроблення результативної податково-бюджетної політики, підвищення фінансової стійкості держави та досягнення Цілей сталого розвитку ООН до 2030 року. Найбільшою мірою ОК сприяє реалізації **ЦСР 8, ЦСР 16 та ЦСР 17**, оскільки саме вони безпосередньо пов'язані з ефективним управлінням державними фінансами, забезпеченням економічного розвитку, соціальної справедливості та інституційної спроможності держави.

ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Тема 1. Теоретичні основи фіскальної політики держави

Розглядаються сутність, цілі, функції та принципи фіскальної політики. Аналізуються її місце в системі державного регулювання економіки, взаємозв'язок із монетарною політикою, еволюція наукових підходів до формування фіскальної політики та сучасні моделі її реалізації.

Тема 2. Податкова політика як складова фіскальної політики

Вивчаються принципи побудови податкової системи, функції податків, види податкових інструментів, механізми податкового регулювання економіки, а також вплив податкової політики на підприємництво, інвестиції та економічне зростання.

Тема 3. Бюджетна політика та управління державними фінансами

Досліджуються основи бюджетної політики, процес формування та виконання державного бюджету, структура доходів і видатків бюджету, міжбюджетні відносини та бюджетна децентралізація.

Тема 4. Дискреційна та автоматична фіскальна політика

Аналізуються особливості застосування дискреційної та автоматичної фіскальної політики, роль автоматичних стабілізаторів, вплив бюджетно-податкових заходів на економічний цикл, зайнятість, інфляцію та сукупний попит.

Тема 5. Бюджетний дефіцит і державний борг

Розглядаються причини виникнення бюджетного дефіциту, способи його фінансування, механізми управління державним боргом, оцінювання боргової стійкості та вплив державних запозичень на економічний розвиток.

Тема 6. Фіскальна політика в забезпеченні макроекономічної стабільності

Вивчається роль фіскальної політики у забезпеченні економічного зростання, стабілізації цін, підтримці зайнятості, стимулюванні інвестиційної діяльності та досягненні фінансової стабільності держави.

Тема 7. Соціальна спрямованість фіскальної політики

Досліджуються механізми фінансування соціального захисту населення, державних програм освіти, охорони здоров'я, пенсійного забезпечення, а також вплив податково-бюджетної політики на рівень соціальної нерівності.

Тема 8. Фіскальна політика України в умовах сучасних викликів

Аналізуються особливості реалізації фіскальної політики України в умовах воєнного стану, післявоєнного відновлення, європейської інтеграції, міжнародної фінансової допомоги та реформування системи державних фінансів.

Тема 9. Міжнародний досвід реалізації фіскальної політики

Розглядаються моделі фіскальної політики країн Європейського Союзу, США та інших держав, міжнародні стандарти бюджетного управління, вимоги ЄС до бюджетної дисципліни та можливості імплементації зарубіжного досвіду в Україні.

Тема 10. Оцінювання ефективності фіскальної політики та перспективи її розвитку

Вивчаються методи оцінювання результативності фіскальної політики, аналізуються основні макроекономічні індикатори, сучасні цифрові технології управління державними фінансами, напрями вдосконалення податкової та бюджетної політики України відповідно до європейських стандартів і Цілей сталого розвитку.

ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

САМОСТІЙНА РОБОТА

Вид роботи	Сутність
Опрацювання теоретичного матеріалу	Самостійне вивчення основних понять, категорій фіскальної політики аналіз законодавчих актів та нормативних документів; опрацювання рекомендованої літератури, статистичної інформації, електронних ресурсів і матеріалів, необхідних для засвоєння тем ОК.
Підготовка до практичних занять	Опрацювання методичних вказівок; виконання розрахункових завдань, аналіз практичних прикладів, підготовка до обговорення тем і проблем, аналіз статистичної інформації для практичних прикладів.
Виконання індивідуальних завдань	Розроблення аналітичних або дослідницьких робіт; підготовка презентацій, порівняльних оглядів, аналітичних записок чи есе; виконання розрахункових робіт або міні-проектів.
Підготовка до підсумкового контролю	Систематизація та узагальнення знань з усіх тем курсу; повторення ключових понять, законодавчих норм та практичних аспектів виконання тестових завдань; підготовка до комплексного оцінювання результатів навчання у формі заліку

Тематика самостійної роботи

1. Теоретичні концепції фіскальної політики

Завдання: опрацювати основні економічні теорії фіскальної політики (кейнсіанська, неокласична, монетаристська), порівняти їх переваги та недоліки.

2. Законодавчі засади реалізації фіскальної політики в Україні

Завдання: дослідити положення Бюджетного кодексу України, Податкового кодексу України та інших нормативно-правових актів, що регулюють бюджетно-податкову сферу.

3. Аналіз структури доходів Державного бюджету України

Завдання: проаналізувати структуру доходів Державного бюджету України за останні три роки, визначити основні джерела формування доходів та тенденції їх змін.

4. Аналіз структури видатків Державного бюджету України

Завдання: дослідити динаміку та структуру видатків державного бюджету, визначити пріоритетні напрями бюджетного фінансування.

5. Податкове навантаження та його вплив на економіку

Завдання: проаналізувати рівень податкового навантаження в Україні, оцінити його вплив на підприємницьку діяльність, інвестиції та економічне зростання.

6. Бюджетний дефіцит та державний борг України

Завдання: дослідити причини виникнення бюджетного дефіциту, проаналізувати показники державного та гарантованого державою боргу, оцінити їх вплив на фінансову стабільність країни.

7. Фіскальна політика України в умовах воєнного стану

Завдання: дослідити особливості формування доходів бюджету, фінансування оборонних видатків, міжнародної фінансової допомоги та післявоєнного відновлення економіки.

8. Фіскальна політика країн Європейського Союзу

Завдання: провести порівняльний аналіз бюджетної та податкової політики країн ЄС, визначити можливості використання європейського досвіду в Україні.

9. Фіскальна політика та досягнення Цілей сталого розвитку

Завдання: дослідити роль податково-бюджетної політики у фінансуванні освіти, охорони здоров'я, соціального захисту, екологічних програм та реалізації Цілей сталого розвитку ООН до 2030 року.

10. Цифровізація державних фінансів та перспективи розвитку фіскальної політики

Завдання: дослідити сучасні цифрові інструменти адміністрування податків і бюджетних коштів (е-сервіси ДПС, електронний кабінет платника податків, цифровізація бюджетного процесу, відкриті бюджетні дані), оцінити їхній вплив на ефективність, прозорість та підзвітність фіскальної політики.

Рекомендована форма виконання самостійної роботи: опрацювання нормативно-правових актів та наукових джерел, аналіз офіційних статистичних даних Міністерства фінансів України, Державної податкової служби України, Державної служби статистики України, Національного банку України, підготовка

аналітичних довідок, презентацій, есе, рефератів, порівняльних таблиць та виконання розрахунково-аналітичних завдань.

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальні завдання є важливою складовою освітнього процесу та спрямовані на поглиблення теоретичних знань і формування практичних навичок здобувачів вищої освіти у сфері фіскальної політики. Індивідуальні завдання виконуються у формі рефератів, аналітичних записок, розрахункових робіт, кейс-досліджень або презентацій.

Приклади тем для індивідуальних занять:

1. Оцінювання ефективності фіскальної політики України в сучасних економічних умовах.
2. Податкова політика України: сучасний стан, проблеми та напрями реформування.
3. Бюджетна політика як інструмент забезпечення макроекономічної стабільності.
4. Вплив фіскальної політики на економічне зростання та інвестиційну активність.
5. Фіскальна політика України в умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення економіки.
6. Державний бюджет України: аналіз доходів, видатків та бюджетного дефіциту.
7. Державний борг України та його вплив на фінансову безпеку держави.
8. Фіскальна децентралізація в Україні: результати, проблеми та перспективи розвитку.
9. Порівняльний аналіз фіскальної політики України та країн Європейського Союзу.
10. Податкові стимули розвитку малого та середнього підприємництва.
11. Роль фіскальної політики у забезпеченні соціальної справедливості та скороченні нерівності.
12. Вплив податкового навантаження на конкурентоспроможність економіки України.
13. Міжнародний досвід управління державними фінансами та можливості його використання в Україні.
14. Цифровізація податкового адміністрування як напрям модернізації фіскальної політики.
15. Фіскальна політика та забезпечення фінансової безпеки держави.
16. Роль міжнародних фінансових організацій у формуванні фіскальної політики України.
17. Бюджетна прозорість та відкритість публічних фінансів: міжнародні стандарти та українська практика.
18. Фіскальні інструменти досягнення Цілей сталого розвитку ООН до 2030 року.
19. Екологічне оподаткування як складова сучасної фіскальної політики.
20. Перспективи гармонізації фіскальної політики України з вимогами Європейського Союзу.

Ці теми передбачають виконання індивідуального дослідницького завдання у формі реферату, аналітичної записки, презентації, есе, кейс-аналізу або наукового

дослідження із використанням актуальних статистичних даних, законодавства України та міжнародного досвіду.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

№	Тема	Лекції, год	Практичн і, год	Самостій на робота, год	Всього, год
1	Теоретичні основи фіскальної політики держави	3/1	2/1	14/16	19/18
2	Податкова політика як складова фіскальної політики	3/1	2/1	14/16	19/18
3	Бюджетна політика та управління державними фінансами	3/1	2/1	14/16	19/18
4	Дискреційна та автоматична фіскальна політика	3/1	2/1	14/16	19/18
5	Бюджетний дефіцит і державний борг	3/1	2/1	14/16	19/18
6	Фіскальна політика в забезпеченні макроекономічної стабільності	3/1	1/1	14/16	18/18
7	Соціальна спрямованість фіскальної політики	3/1	1/1	14/16	18/18
8	Фіскальна політика України в умовах сучасних викликів	3/1	1/1	12/16	16/18
9	Міжнародний досвід реалізації фіскальної політики	3/1	1	12/17	16/18
10	Оцінювання ефективності фіскальної політики та перспективи її розвитку	3/1	1	13/17	17/18
	Всього	30/10	15/8	135/162	180/180

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методи навчання визначаються відповідно до Положення про організацію освітнього процесу УкрДУЗТ (<https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/polozhennja-pro-oopnova-redakcija-2024.pdf>)

При викладанні освітньої компоненти для активізації навчального процесу передбачено застосування таких методів навчання, як: словесні методи (лекція, пояснення); наочні методи (демонстрування, спостереження); практичні методи (практичні роботи, робота з навчально-методичною літературою); методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності (роз'яснення мети освітнього компоненту, заохочення і покарання, оперативний контроль);

інтерактивні методи (дискусії, розроблення і презентація проектів); комп'ютерні, мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій); методи усного контролю (бесіда); методи письмового контролю (контрольна робота, самостійна робота).

ФОРМИ КОНТРОЛЮ

Формою підсумкового контролю є залік. Форма проведення семестрового заліку – електронне тестування. При проведенні підсумкового контролю у формі електронного тестування використовується набір тестових завдань, які містяться в базі електронних курсів системи дистанційного навчання Moodle для перевірки знань здобувачів освіти.

Методи контролю: усне опитування, поточний контроль, модульний контроль (тести), підсумкове тестування.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Реальні результати навчання здобувача вищої освіти ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії здобувача вищої освіти для демонстрації досягнення результатів навчання відповідно до Положення про контроль і оцінювання якості знань здобувача вищої освіти в УкрДУЗТ (<https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/pologennya-pro-kontrol-ta-ocinuvannya-2015.pdf>) та Порядку проведення заліково-екзаменаційної сесії в умовах воєнного стану https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/porjadok_sesija_vijskovij-stan.pdf

Максимальна кількість балів за 1 модуль		
Поточний контроль	Модульний контроль (тести)	Сума балів за модуль
до 60	до 40	до 100
Поточний контроль		1 семестр
1 Обговорення проблемних питань на семінарських заняттях Складові: ● аналіз ситуації та ідентифікація проблеми; ● аргументація та логічність запропонованого рішення ● аналітичність, аргументованість висновків		0 – 20
2 Виконання практичних робіт протягом модулю Складові: ● правильність і повнота виконання розрахунків; ● аналітичність, аргументованість висновків ● оформлення роботи та дотримання вимог		0 – 20
3 Поточне тестування		0 – 20
підсумок		мах 60

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА ПОЛІТИКА КУРСУ

Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в УкрДУЗТ (<https://kart.edu.ua/wpcontent/uploads/2020/05/polozhennja-pro-oop-nova-redakcija-2024.pdf>) прозорість, неупередженість оцінювання досягнень здобувачів вищої освіти є одним із принципів забезпечення якості освітнього процесу

Політика забезпечення дотримання учасниками освітнього процесу академічної доброчесності визначається Кодексом академічної доброчесності Українського державного університету залізничного транспорту <https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/kodex.pdf>

Основні заходи запобігання та виявлення академічного плагіату визначаються Положенням про організацію освітнього процесу Українського державного університету залізничного транспорту (далі – Університет) <https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/polozhennja-pro-oop-ukrdutzt-2021.pdf>

ПИТАННЯ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Сутність, мета та завдання фіскальної політики держави.
2. Місце фіскальної політики в системі державного регулювання економіки.
3. Основні функції фіскальної політики.
4. Теоретичні засади фіскальної політики.
5. Кейнсіанська концепція фіскальної політики.
6. Неокласичний підхід до формування фіскальної політики.
7. Монетаристська концепція державного регулювання економіки.
8. Основні інструменти фіскальної політики.
9. Податкова політика як складова фіскальної політики.
10. Бюджетна політика як інструмент державного регулювання економіки.
11. Принципи побудови податкової системи.
12. Види податків та їх роль у формуванні доходів бюджету.
13. Податкове навантаження та методи його оцінювання.
14. Податкові пільги: сутність, види та економічні наслідки.
15. Бюджетна система України та її характеристика.
16. Доходи Державного бюджету України.
17. Видатки Державного бюджету України.
18. Бюджетний процес та його стадії.
19. Сутність і види бюджетного дефіциту.
20. Джерела фінансування бюджетного дефіциту.
21. Державний борг: поняття, структура та класифікація.
22. Управління державним боргом.
23. Боргова безпека держави та показники її оцінювання.
24. Дискреційна фіскальна політика та особливості її реалізації.
25. Автоматична фіскальна політика та її інструменти.

26. Автоматичні стабілізатори економіки.
27. Фіскальний мультиплікатор та його види.
28. Вплив фіскальної політики на сукупний попит і сукупну пропозицію.
29. Вплив фіскальної політики на інфляцію.
30. Вплив фіскальної політики на рівень зайнятості населення.
31. Вплив фіскальної політики на економічне зростання.
32. Фіскальна політика та інвестиційна діяльність.
33. Соціальна спрямованість фіскальної політики.
34. Фінансування соціального захисту населення через бюджетну систему.
35. Фіскальна політика та скорочення соціальної нерівності.
36. Бюджетна децентралізація в Україні.
37. Фінансове забезпечення діяльності територіальних громад.
38. Міжбюджетні трансферти та їх роль у бюджетній системі.
39. Фіскальна політика України в умовах воєнного стану.
40. Особливості формування державного бюджету в умовах кризових явищ.
41. Міжнародна фінансова допомога та її роль у забезпеченні бюджетної стійкості України.
42. Фіскальна політика післявоєнного відновлення економіки.
43. Фіскальні правила та бюджетні обмеження.
44. Особливості фіскальної політики країн Європейського Союзу.
45. Бюджетна дисципліна та Маастрихтські критерії.
46. Міжнародний досвід реалізації фіскальної політики.
47. Гармонізація податкової політики України з нормами ЄС.
48. Прозорість та підзвітність у сфері державних фінансів.
49. Цифровізація фіскальної політики та податкового адміністрування.
50. Перспективи розвитку фіскальної політики України в умовах європейської інтеграції.

Комплексні питання

51. Охарактеризуйте взаємозв'язок податкової та бюджетної політики у системі фіскального регулювання.
52. Проаналізуйте вплив бюджетного дефіциту на макроекономічну стабільність держави.
53. Оцініть роль фіскальної політики у забезпеченні фінансової безпеки держави.
54. Розкрийте вплив державного боргу на економічний розвиток країни.
55. Проаналізуйте сучасні виклики та перспективи вдосконалення фіскальної політики України.
56. Оцініть ефективність фіскальної політики України в умовах воєнного стану.
57. Визначте роль фіскальної політики у досягненні Цілей сталого розвитку ООН до 2030 року.
58. Проаналізуйте вплив фіскальної децентралізації на розвиток територіальних громад.

- 59.Обґрунтуйте необхідність бюджетної прозорості та відкритості публічних фінансів.
- 60.Запропонуйте напрями вдосконалення податково-бюджетної політики України з урахуванням європейського досвіду.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основна література

1. Крисоватий А. І. Фінанси : підручник. Тернопіль : ЗУНУ, 2024. 640 с.
2. Бюджетна система : підручник/ за ред. д.е.н., проф.В.Г. Дем'янишина та ін. Тернопіль.:ЗУНУ. 2020. 624 с.
3. Луніна І.О. Публічні фінанси в макроекономічній політиці зростання : монографія / Інна Олександрівна Луніна ; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогноз. НАН України». – К., 2020. – 440 с. :
4. Фінансова безпека держави: навчальний посібник / [Ситник Н.С., Гукалюк А.В., Стасишин А.В., Слобода Л.Я.] – Львів: ЛНУ імені Івана. Франка. 2024. – 680 с.
5. Остапенко Т. М., Кубецька О. М., Кононова І. В. та ін. Оподаткування суб'єктів підприємництва : навч. посібник (у схемах) / Т. М. Остапенко, О. М. Кубецька, І. В. Кононова, Н. А. Протопопова. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2022. 148 с.

Нормативно-правові акти

1. Конституція України.
2. Бюджетний кодекс України.
3. Податковий кодекс України.
4. Закон України «Про Державний бюджет України» (на відповідний бюджетний рік).
5. Закон України «Про Рахункову палату».
6. Закон України «Про відкритість використання публічних коштів».
7. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні».
8. Стратегія реформування системи управління державними фінансами України (чинна редакція).
9. Національна стратегія доходів України до 2030 року.
10. Інші нормативно-правові акти України з питань бюджетної, податкової та боргової політики.

Електронні інформаційні ресурси

1. Офіційний вебпортал Верховної Ради України (законодавство України).
2. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України.
3. Офіційний сайт Міністерства фінансів України.
4. Офіційний сайт Державної податкової служби України.
5. Офіційний сайт Державної казначейської служби України.
6. Офіційний сайт Державної служби статистики України.
7. Офіційний сайт Національного банку України.

8. Офіційний вебпортал Open Budget України.
9. Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду (IMF).
10. Офіційний сайт Світового банку (World Bank).
11. Офіційний сайт Організації економічного співробітництва та розвитку (OECD).
12. Офіційний сайт Європейської Комісії (European Commission).

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ТА ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Матеріально-технічне забезпечення. На навчальних заняттях здобувачі повинні мати: гаджети з можливістю підключення до Інтернету; перевірений доступ до застосунків Microsoft Office: Moodle; Zoom; інстальований на ПК та /або мобільних гаджетах пакет програм Microsoft Office (Word, Excel, Power Point); активований акаунт університетської пошти (student.i.p.@kart.edu.ua) на Office365.

Інформаційне забезпечення: конспект лекцій, електронна бібліотека навчальної літератури, презентації окремих тем, банк тестів, методичні вказівки до вивчення освітнього компонента для здобувачів

ВІДОМОСТІ ПРО РОЗРОБНИКІВ

Єрмоленко О.А., доцент кафедри фінансів, обліку і аудиту

ВНЕСЕННЯ ЗМІН (ДАТА, СУТЬ, ПІДПИС)

Засідання кафедри ФОіА	<i>Протокол № 1 від 31.08.2026</i>	